

I dette Svar fra Indenrigsministeren saae Udvalget ingen Opfordring til for Diebliffet at forsøge at bringe et Lovforslag frem paa det angivne Grundlag, og det vendte derfor tilbage til det foreliggende Forslag.

Ved dette Forslags § 10 bemærkede et Udvalgs-Medlem, at Forffjellen mellem en fri EiendomsGaards Værdi i Handel og Vandel og en Fæstegaards Værdi ved Fæstledighed, ikke er en Trediedeel og ikke er lige stor i Landets forffjellige Egne, hvorfor han ikke kunde gaae ind paa den Bestemmelse, hvorefter altid en Trediedeel blev at fradrage Gaardens Værdi som en fri Eiendom. De af Udvalgets øvrige Medlemmer, der i det Hele ville give det foreliggende Udkast deres Bifald, kunde vel ikke indrømme Rigtigheden af, at i Almindelighed Forffjellen mellem en fri EiendomsGaard og en Fæstegaard ikke er en Trediedeel, men da de ikke vilde bestride, at der kunde være nogen Forffjellighed i saa Henseende paa de forffjellige Egne, og da det var dem magtpaaliggende at tilseiebringe saa stor Enighed om Forslaget i det Hele som mulig, saa forenedes man om at foreslaae en anden Redaction, som i sig kunde forene de afvigende Meninger.

Ved de tidligere Forhandlinger om denne Sag har et Fleertal af de nedsatte Udvalg foreslaaet, at Godseierne skulde, efterat Taxationen af Gaarden var tilendebragt, kunne gjøre et Overbud af mindst en Trediedeel af Kjøbesummen og naar Bonden ikke vilde overtage Gaarden til denne forhøiede Priis, skulde Eieren selv beholde den naar den blev fæstledig, imod at udbetale den tilbudte Forhøielse til Bonden eller hans Arvinger. Til Forsvar for denne Bestemmelse har været anført, at en Taxation selv ved saa omhyggeligt og betryggende sammensatte Kommissioner som Lovudkastets, altid er noget usikker, og at derfor begge Parter i saa vigtigt et Forhold som det omhandlede bør have nogen Betyggelse imod en mulig mislig Taxation. Denne Betyggelse er givet Bonden deri, at han, naar Taxationens Resultat foreligger, kan træde tilbage og forblive i sin Stilling som Fæster, og nu skulde

en lignende Betyggelse gives Godseieren derved, at han kunde gjøre det nævnte Overbud med den anførte Virkning. Den samme Erkjendelse af Vigtigheden af at forene sig, som medførte Indstilling om en Forandring i § 10, bragte ogsaa en Forening tilstede angaaende dette Punkt. I de tidligere Forslag desangaaende var det bestemt, at Godseieren, naar han ved sit Overbud blev Kjøber, skulde, om Gaarden inden Udløbet af 20 Aar derefter blev fæstledig, kun i de i dette Tidsrum manglende Aar overlade Brugen af Gaarden til Andre, hvormod han strax kunde raade over samme som en fri Eiendom, naar 20 Aar vare forløbne, før den blev fæstledig. Udvalgets Fleertal (Magaard, N. B. Hansen, J. A. Hansen, Monrad, Dyperrmann og Tscherning) forenedes om at foreslaae en ny Paragraph, der giver Godseieren Ret til at gjøre Overbud, med den Forandring i den sidst anførte Bestemmelse, at Godseieren, i de Tilfælde han selv beholder Gaarden, er forpligtet til, naar den bliver fæstledig, at overdrage den ved en 20aarig Forpagtning til Andre, og først efter saadan Forpagtnings Udløb er berettiget til at raade frit over den.

Udvalgets Fleertal indstiller saaledes:

Til § 10:

Istedetfor „den virkelige Værdi, den som fri Eiendom vilde have i Handel og Vandel (sfr. Forordn. 7 Juni 1827 § 2)“ — indsættes: „den Værdi, Gaarden har som en Eiendom, der er undergivet Fæstelovgivningen“.

Ordene i sidste Punktum „med Fradrag af en Trediedeel“ udgaae.

Til § 13:

Til første Stykke sies:

„Dog har Godseieren, saafremt en saadan Bevilling ikke lyder paa et eller flere bestemte Fæstesteder, men paa Fæstefjord i Almindelighed, førend denne Lov kommer til Anvendelse, bestemt at opgive for Indenrigsministeriet, hvilke Forder han vil have den anvendt paa, da han ellers ikke kan benytte samme.“